

Діло

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Львів, 19 марта 917.

Революція в Росії ще не покінчена, відносище не сконсолідований наконечно. Навіть можливість поверту реакції шляхом протиреволюційного підему вірних Миколі II. кругів — можливість, на яку так багато надій покладає велика частина німецької та австрійської преси, — навіть ця можливість похищено не зовсім виключена. На всякий спосіб вона мало імовірна. Богато більше імовірності має за собою згад, що відносини Росії в пом'ячю англійських та французьких організаційних сил сконсолідуються на площині, яку заняла парламентарно-офіцієрська революція, тай що з фактом сим Росія не тільки нечаче наново стверджує свою воєнно-політичну приналежність до західних держав, а й своєм внутрішнім устроем увійде в круг своїх ліберальних союзників.

Коли б справді так сталося, то доконалась би на наших очах подія, якої історичного значення для народів Європи і світа цілого нині називати найсміливішою думкою не сила обнати. Підійде розпочати ряд фактів і процесів епохальних, також для життя й будучності Української народності по обох боках державного кордону.

Нинішнє п'яколінє наших закордонних земляків ставить побідна російська революція перед новий іспит — не скажемо: повною національно-політичної зрілості, бо протягом зрілість не можна говорити при народі, який від кількох століть жив без власної державності, а — іспит стихійної волі національного життя. Під царською самовладою, хочби навіть прикрашеною істнованем інституції думи, можна було виповнити зміст національного життя літературою, театром і подібними проявами публичної діяльності, які з природи своєї вимагають розмірно невеликого вкладу масової енергії суспільноти і розмірно небогато мають до поборення противенств. Але при справді конституційній свободі, при волі організовання громадянства в усіх напрямах, при свободі слова і преси — національності вимагає від своїх синів зовсім іншого хисту, зовсім іншої енергії і без порівняння інших розмірів і змістом вкладів масової діяльності, ніж писані вірші і оповідані, а хочби й історичні та фільзогічні розвідки, таї удержані провінціональних труп театральних.

Короткі дні свободи в Росії по потрясеннях 1905—6 рр. розбурхали були надслодівано високим підем української активності в Росії — то були часи чисельно доволі значних українських громад у думах, часи небувалої рухливості українського елементу в громадських організаціях, часи виступів за українську школу... Подув реакції скоро заморозив сі живі почини, і на Україні закордонній ставало що-раз тише. Нині знов бе година — також для українських горожан російської імперії. Українська суспільність з цього боку кордону жде, щоб українське громадянство в Росії справді зможе використати всі ті національні і політичні можливості життя й розвитку, які Йому розкриваються з побідою російської революції. Справа не легка, але від такої чи іншої подаради її залежить будущість української народності — нетильки в Росії, а й тут, в Австрії.

Як російська революція з 1905—6 рр. викликала була можуче вражені і спричинила важні наслідки в політичному житті Австрії, так треба напевне сказати, що без могучого відгомону у державі Габсбургів внутрішне визволене Росії не може остати Й сим разом. Та писати про ці річи ще передчасно і неможливо. Се одно можемо нині сказати: що також перед австрійськими Українцями поставить новий стан річів нові завдання, які вимагати муть багато розуму і праці. Коли спинити ся тільки на тісно політичній, парламентарній області, то український загал жде від своїх парламентарних представників, аби — поборовши врешті те внутрішнє ківшінне, яке викликає у їх таборі акт 4. падолиста 1910 р., — в тактом і розвагою використати для добра української справи як найсміливіше всі ті засоби особистого і політичного досвіду, впливу, хисту, роботищності і

Виходить щовівторник
крім понеділків.

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 16, Н. пав.
Кonto пошт. № 26.726
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Число телефону 261.
Рукописи
редакція не вклю-
чує.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:	270 к.
в іншої	3—
чвертірочі	16—
шістьо	12—
відрізко	28—
у Львові (без доставки):	
в іншої	240 к.
чвертірочі	7—
шістьо	14—
відрізко	28—
За замову адреса	
платить ся 50 к.	

Ціна відповідь:

Сторожевий під час відповідь: 10 к.
Код 45, в підсилках 50.
Опозиціях 100 к. в редакції
частині 1. К. Польськими
матерії 1 зважено 100.
Некроності: 10 к.
Судові вимоги: 10 к.
Судові вимоги за спори
з угодами: 10 к.
Одна земельна комісія
у Львові 10 к.
за правдивість 10 к.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

звязків, які стоять нам до розпорядимости. Засобів сих, на жаль, не маємо за богато, а створити їх через ніч — не сила. Нічого лекшого, як усунути від праці нелюбу людину, нічого лекшче, як знеохотити навіть довголітнього робітника. Але нічого труднішого, як поставити на Його місце силу рівноварту — рівноварту хистом, досвідом, тактом, впливом, роботищю!

На час внутрішнього кишиня суспільність з вироумілістю потурує навіть некономічний гospodarstv нашими політичними вартостями. Але коли в політичній світі наближається нова велика проба, тоді суспільність хоче бачити в проводі української політики тісне співробітництво президента У. П. Р. в попереднім проводом української політики і хоч мати певність, що призначений ним в ході літ політичні вартості справді будуть зумітковані на своїх місцинах. Місце для праці нашим послам є доволі, але коже місце

повинно бути обсаджене відповідно. З усіх сторін нашої провінції гомонять ваклики до послів, аби осіли в своїх округах і там робили. Чому сі ваклики, хоч такі оправдані, — доси не вислухані? Чому найвизначніші наші політичні сили усважують ся від відповідаючого їх досвідом і адівностям співробітництва? І чому заступається їх у Відні силами, які на своїх становищах на провінції могли би зробити богато потрібної праці?

Не в докір се говоримо. Український загал довго мовчав і терпеливо глядів на те, що діється ся. Але коли тепер анов бе давні історії, український інтерес вимагає такого поділу праці в нашім політичним заступництві, в яким кожда сила була-б використана найповнішо. А се можливе тільки тоді, коли кождій кваліфікований силі буде дана спроможність виконування своєї кваліфікованої роботи.

Призначений на царя великий князь Михайло Олександрович затверджує новий лад.

Цілій генеральний штаб пристає до нового правительства.

Проclamation велического князя Михайла Олександровича до „російських опівгрохан“.

КОПЕНГАГЕН (Ткб). Бюро Рішава доносить з Петрограду:

Воля моого брата наклада на мене важку задачу, переносячи на мене царський престіл під час війни, яка не має рівних собі, серед внутрішніх несупокоїв. Оживлені таю самою думкою, яка займає цілій народ, щоб добре вітчини йшло перед всім іншим, рішив я сильну постанову принести найвищу владу тільки під умовою, що є се воєло народу, яку народ і висловив плеbiscitem, через своїх представників у конституційній зборі, який мусить установити форму правління і нову конституцію російської держави. Тому, благаючи Господа Бога о благословенні, вимаю всіх російських співзброєн, щоби підпорядкувалися владі правління, утвореного за ініціативою Думи і відновленого всікою повагою влади, доки конституційні збори, вибрани загальним, рівним, безпосереднім і тайним голосуванем, не висловятимуть владі народу що-до форми правління.

Родичев міністром для Фінляндії.

ПЕТОГРАД (Петр. Тел. Аг.). На візування виконуючого комітету Думи признала, що в цілі доведення війни до кінця є конечно привернене порядку і нове віднінє спільної праці поза фронтом. Ухвалено одноголосно призначати владу виконуючого комітету в усіх справах адміністрації держави аж до скликання законодавчого збору.

Офіцери, що перебувають в Петрограді, ішли рука в руку з представителями бльоку.

Првізоричне правительство іменувало посла Родичева (одного з провідників кадетів — Ред.) міністром для Фінляндії й поручило Йому зарах уdatи ся до Гельзінфорсу.

Командант Балтійської флоти поручив з приказу тимчасового правительства врешті використати дотеперішнього генерала губернатора Фінляндії і віцепрезидента адміністраційного департаменту.

Генеральний штаб по стороні нового правительства.—Нагінка на підзвірців ошпіонство на річ Кімеччини.

ЛЬОНДОН (Ткб). „Time“ доносить з Петрограду, що цілий генеральний штаб прилучився до нового правительства. Те саме зробили козаки й інші відділи війска.

Нове правительство має список осіб, підозрюють в шпіонстві, які хоча зробити нещідливими. Населене обхопив настrij ворожий для

Німців. Систематично відбуваються на особи в висших сферах, які підозрюють о прихильності для Німців, або які мають німецькі прізвища або титули. Віднайдено бар. Фредеріка, якого дім товна зруйнували. Його арештовано й уміщено в будинку Думи. Товна і жовнірі віднайдили в китайському посольстві графиню Кляйнміхель, яку підозрюють, що є вона німецьким шпіоном. Її арештували. Арештована його війском бар. Штакельберг стріляв з вікон до товни й жовнірів. Його визволили з дому на вулицю і вбили.

Інтерноване давніх міністрів. — Міністер судівництва — Республіканцем.

ЛЬОНДОН (Ткб). Бюро Райтера довідуеться з Петрограду: Ки. Голіцин, Горемікін, бувши війсковий командант Петрограду, бувши міністри й генерали Сухомілів, Беляєв, Протопопов, Щегловітов, Маклаков, Марков і Курлов інтерновані в Петропавловській кріпості. Інші особи, що займали високі становища, інтерновані на разі в будинку Думи.

Міністер судівництва Керенський в промові до робітничих делегатів сказав, що хоч увійшов в склад тимчасового правительства, однак нестає далі республиканцем.

Не буде політичних процесів.

ПЕТОРОГРАД (Петр. Тел. Аг.). 18. марта мають міністри відбудти велику раду в справі петроградського округа.

Міністер судівництва визначив, що в будущості не відбуваються процеси за політичні злочини.

Нове правительство позволило Жидам виступати перед судом в характері адвокатів.

Паріж і Льондон.

ПАРИЖ (Ткб). Французькі дневники пишуть, що в Росії маємо діло не з крізю дипломатичною або правительственною, але просто відбувається повна виміна осіб. Нові правителі стоять перед великою відповідальністю. Старе правительство впало, бо край боявся, що вони не переведуть війни до побідного кінця. Ділом нового правительства є троїмфувати й поділити.

ЛЬОНДОН (Райтер). Дневники висловлюють здогадені, що в Росії зломано силу реакції.

Інспекційні округи в Галичині.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Розпорядок Уряду для вживлення установляє інспекційні округи інспекторів для вживлення. Всіх округів у державі є 31, з того в Галичині припадає 5, а саме: округ 27 (краківський) обирає: місто Краків, політичні повіти: Бяла, Бояня, Хшанів, Краків, Мислениці, Освенцим, Подлуже, Вадовиці, Величка і Живець. Округ 28 (тарнівський) політичні повіти: Бжеско, Домброва, Колбушова, Ланьцут, Мелець, Ніско, Пільзно, Пшеворск, Ропчиці, Ряшів, Тарнобреж і Тарнів. Округ 29 (новосандецький) політичні повіти: Березів, Городець, Грибів, Ясло, Кросно, Ліманова, Новий Торг, Новий Санч і Стрижів. Округ 20 (львівський) місто Львів і політичні повіти: Тишанів, Городок ягайлі, Ярослав, Яворів, Львів, Мосійська, Рава-руська, Сокаль і Жовква. Округ 31 (самбірський) політичні повіти: Добромиль, Дрогобич, Лісько, Перемишль, Рудки, Самбір, Сянік, Сколе, Старий Самбір і Турка.

На західному фронті. — Німецький фронт на заході перед новою задачею.

Знищена Цепеліна. — Опороників німецької лінії.

ВІДЕНЬ (Ткб.). З пресової воєнної кватири доносять:

Звідомлене французького генерального штабу подає: Дня 17. с. м. о 5%, рано утром корабель Цепеліна L. XXXIX, який перелетів над околицею Парижа, пошлений над Компенсь на висоті 3.500 метрів великими обронними гарматами, влав у поломіннях в парку Компенсь. Ціла залога згинула.

На цілім фронті між Будеш і Оазою неприятель не приняв битви й опорожнив під на тиском нашого війска сильні й обмірковано ви будувані становища, які займав від двох літ. Нині посувалися ся міді швидко наперед. Чоло наших передніх сторожій вдерлося до Роат. Неприятель ровсадив площі й вулиці в тій місцевості.

БЕРЛІН. (Бюро Вольфа). Вночі на 17. с. м. ескадра воздушних кораблів мимо найавазітішого огню неприятельських охоронних гармат обкінула визначно бомбами в півгодиннім атаку Лондон, а також західні графства Англії. Воздушні кораблі вернули в добрім стані з виміром одного L. XXXIX, який по французькому донесено скинено з висоти 3.500 метрів отнем французьких охоронних гармат на північний схід від Парижа, над Компенсь.

БЕРЛІН. (Ткб.) При оцінці подій на західному фронті між Арра і Оазою треба відзначити, що дотеперішні боєві лінії опущено зовсім плавно, чим усунено некористі фронту на сім'їсії. Німецька управа осягнула повну операційну свободу і запевнила собі ініціативу також на західному фронті, який — по видержано-англійсько-французького атаку при найменшим числі війска — є нова задача. Начальна управа замагає до того, щоб ту нову задачу сповнити при можливості малих жертв. Коли даремні проби неприятеля, роблені при безмирних жертвах в Шампані і над Соммою, доказали, що німецького фронту не можна проломити, тепер відсуненем німецької лінії поставлено антант перед нове

ВОЛОДИМИР ГНАТЮК.

На що у нас видають ся книжки?

(Комета).

Загалом треба сказати, що в нас справа синтаксіс стоять дуже лихі. Читаю прикладом одного українського письменника, що пише дуже гарною літературною мовою і подібну в нього фразу: "Перед мене лежить книжка". Зайди він се вирвав? Примінення "перед" уживається ся при 4 і 5 відмінку. Можна сказати: "Перед мене поставила книжку", але: "Перед мене лежить книжка". Обох форм не належить вживати. Та се буде посторонятися, доки не появиться ся науково опрацьовані синтакси, а так само історична граматика. До тої пори треба уважно приглядатися всіким неольгіям і варваризмам і відноситися до них критично, а не приймати все без розбору.

Нераз доводило ся мені чути, що ми Галичини мусимо згадувати ся і на мову і на правопис російських Українців, бо там більшість нашого народу, і меншість має бути за більшістю, а не наявні. На се відповів он же: і так і ми. Основа мови нас і так спільна. Хто читає новелі І. Франка і М. Коцюбинського, не добавить у мові піккої ріжниці. Ріжницю ту викликують ті, що не знають мови і уживають занадто багато і безвотрібно лъжливі мови

і він мусить на ново рішити ся, що забере час. Зрозуміла річ, що в окремих місцевостях видано варідження, щоби відати до оружия населене відслати в глибину краю і таким чином унеможливити військове ужите його неприятелем.

Димісія кабінету Бріана.

ПАРИЖ (Ткб.) Рада міністрів рішила, що відносино вимагають, щоби президентові Поанкарі оставити всяку свободу рішати про положене так, як се вважає за найкраще для національної оборони. Наслідком цього президент міністрів Бріан вручив президентові республіки Поанкарі димісію цілого кабінету.

НОВИНКИ.

Львів, 19 марта 1917.

— Якби ми весну утратили... П. д-р Кость Левицький одержав такий лист: "Прошу! Нас з громади Гановець повіта Рогатинського евакуовано 26. жовтня 1916 р. 50 родин а 60 родин мешкає до тепер в селі. І ми чекаємо, щоби нас на весну пустили до нашого села, і про симо щоби про нас згадати на Економічній зізді 12 марта у Львові, ми мешкаємо в громаді Хлопи (Chłopy) пошта Комарно, повіт Рудки, а дуже нам все жити: фасувати — нічого не фасуємо. А якби ми весну утратили, то для нас був би великий смуток. — Василь Калинович, син Дмитра".

— Поворт цивільних полонених з Pesci. Краківський "Piszowany Kurier Codzienny" доносять, що Росія згодилася виступити до Австро-Угорщинів о. кан. Цегельського в Камінки Струміловій і радника львівського магістрату Баньковського, а також львівського посла Ернеста Брайтера в жінкою.

— Приїзд намісника до Львова. Намісник ген. Карло бар. Гуйн приїздить в четвер, 22. с. м., до Львова. В п'ятницю, 23. с. м. буде намісник від 10 год. рано в будинку намісництва увійти послухань представникам власті, урядів, інституцій і приватним особам. В справі послухань треба звертати ся віторок, середу і четвер до поштового комісарія п. Северина Креховецького в будинку намісництва.

— Уряд для справ днівникарства. В міністерстві торгівлі утворено уряд, який має заохочувати днівники в усі потрібні предмети й рішати усіх адміністраційних справах днівникарства.

— Державний канцлер Німеччини Бетман Гольвег повернув з Відня до Берліна.

— В п'ятьдесятій колі були в дніх 15—17. с. м. в парламентній комісії довірочні наради над справою укладу будучих відносин в Галичині. На 19. с. м. призначена цілодневна конференція президії кола у президента міністрів в господарських справах.

— Пануки до Галичини. Аж до дальнішого зараження будуть приймати ся до Галичини тільки пакунки конче потрібні й пильні, пакунки з дріжджами, насінem, рільничими заридами або їх складовими частинами і грошеві посилки.

варваризмів. Поборювати їх треба по обох боках границі без уваги на більшість і меншість. Щож-до самої більшості, тої наведу ось які приклади. Коли я бачу, що народ від Куршини по Попрад уживає заряз, а сейчас уживають лише деякі галицькі "інтер'єнги", в Росії уживають фонеми січас ті, що служили довоєні при війску, то ясно, що я піду за більшістю і буду писати заряз. З другого боку нема сумніву, що більшість нашого народу уживає слова "салдат". Та я не вважаюча на те буде писати "во-як", раз, що те слово наше, друге старе, третє загальнозрозуміле. Так само більшість уживає слів "ружъ", а я буду писати "рушини", або "карабін", бо карабін уважаю меншим варваризмом, як ружъ.

А чи може рішати більшість в отсіх випадках: Як відомо, в наших говорах подибується з ділесовні рівнорядні форми: Ходить? ходіт, ході, ходе, ході, ході. Або замінникові: Мені, мині, міні, мі, мі. Всі вони народні, всі уживаються ся нині. Котрих саме форм уживає більшість, трудно сконстатувати. Що ж тоді робити? Чи маємо всі вписати в літературну мову? Ні, беремо найстаріші і кожому зрозумілі, отже: ходить, мені, і інші подібнімо для етнографічних записів та для тих белетристів, що пишуть говорами. Там вони зовсім на місці, там мають ціну, там вказують на богаство нашої мови.

Так само в правописі не може рішати ся ма більшість, але також інші причини: наукові,

— Літній чай в Австро-Угорщині на основі розпорядку який появив ся в "Вістнику державних законів" в 18. с. м. буде обов'язувати сього року від 16. цвітня до 17. вересня.

— Другий концерт української народної побутової пісні у Києві. Як повідомляє "К. Мисль", від дня 22. лютого відбудеться у Києві в салі Кунецького Зібрания 2. концерт української народної побутової пісні в виконанні хору студентів університету св. Володимира. Хору слухачок Висших Жіночих курсів під упр. А. Кошиця при участі пань Литвиненка, Стадникової і пп. Орішкевича, Степанова, Федорова і Ярославського. Дохід з концерту призначено у користь Т-ва Підмоги учительям у початкових народних школах київської губ. Т-во се збиратиме фонди на побудовання учительського дому у Києві і учительської санаторії на березі Чорного моря. — (Ф. К.)

— Музична-драматична шиля ім. М. Лисенка у Києві. Як повідомляє "К. Мисль", в салі Кунецької Народної Аудиторії мав місце дні 11. (24) лютого шкільний спектакль української драми Музично-драматичної школи ім. Мик. Лисенка. — Ф. К.

— Пра святівівні 75 роковин уродин п. Юлія на Романчука одержали ми таку (сініану) допис від Відня: В дні уродин віцепрезидента Романчука (24. лютого) явився у него заступник голови укр. парл. репрезентації пос. Петрушевич з усіма присутніми в Відні членами сеї репрезентації та зложив її іменем ширі жданя, щоби достойний Юліан стояв ще довго на чолі українського заступництва та світів нам і на дальнє примір, як належить працювати для його добра. Віцепрезидент Романчук подякував за желані в зворушені та за значні, що я давніші та і тепер приява пропіл лиш в очіку національного обов'язку, не хотічи в такій тяжкій порі опиратися виразно обявленім волі народу. Відтак явилися у Юлія депутатів і відпоручники тих українських товариств і організацій, що мають осідок в Відні, а то від Верховної боєвої управи січових стрільців, від Культурної Ради, від українських священиків в Відні, від Союза визволення України, від Канцелярії народної оборони, від українських журналістів в Відні, від дирекції учительської семінарії, від учительської організації, від Канцелярії українського запомігового комітету і інших, та много поодиноких осіб, знакомих і почитателів Юлія. Писемно надійшли свої бажання: пос. М. Василько своїм іменем та в імені буковинських парламентарів і сімових послів, атаман Гр. Косак від себе і сімових офіцієрів і стрільців, Головний Відділ товариства "Просвіта" у Львові, Товариство ім. Шевченка у Львові, Товариство "Дністер" у Львові, Народний Комітет у Львові, редакції і видавнича спілка "Діла" у Львові, Управа української школи в Празі, Управа школи, школівна дітвора і місцевий запоміговий комітет в Вольфсбергу, гуртож Українців в Греді, Учителський Збір приватної української гімназії в Долині і Яворові, кружок Українців в Жидичині та Богато визнаних українських діячів, які радіків дворів і член палати панів Горбачевські, посол д-р Евген Олесьницький, радник ф. Олександер Стефанович і інші інших. Наспіл також привітні письма зі Швейцарії, а то від графа Тишкевича і від Українського бюро в Лозанні. Ширі бажання надійшли також українські жовніри таки прямо з окопів на фрон-

педагогічні, економічні. І на всі повинні ми звертати увагу, а не керувати ся виключно одною.

Загалом треба сказати, що наша мова не звичайно богата і незвичайно гарна. Пересічний інтелігент не добачує того, бо він не займається студіюванням мови. Як-би він мав велику граматику в діялекто-логічним відділом і великий словник, яких досі нема і мабуть не швидко буде, то при їх помочі швидше прийшов би до такого переконання. Та хто хоче писати, не повинен чекати до тієї пори, якщо зараз забрати ся до вивчення мови. Жерела для того «богаті». Крім творів діліх письменників, саме Наукове Товариство ім. Шевченка видало досі 38 томів "Етнографічного Зібрания" та 15 томів "Матеріалів до української етнольгії", в яких містяться величезні скарби живої народної мови зі всіх сторін нашої етнографічної території. Побільших видань є ще піль рід зібраників із російської України, як: М. Максимовича, П. Лукашевича, А. Метлинського, П. Куліша і Рудченка, П. Чубицького, М. Драгоманова, Б. Григоренка, В. Микорадовича, А. Малинки і багатьох інших. Купати ся можна в них, але студіювати. Однакова перепони, що стоїть тут на перешкоді, що їх не знає ніхто у нас і не читає. Але годі! Хто хоче писати, той познані на вчиться з мовами. Нікто за мало сказати: Я вродився Українцем, тему знаю свою мову. — Ми бачимо те "знає" на різних писаннях і тому клітимо: Відті ся мови в народних говорів!

Книгарня у ЛЬВОВІ. Ринок ч. 10.

— Наук. Тов. ім. Шевченка —

— має великий
вибір усіх
українських

— книжок —

ті з поза українських кругів явились іменем молодіжкою групи посли "Машталька" і Пеніжець, від чеського союза зложили жадання посли Станек і Тусар. Кромі того зложили свої бажання чи то особисто чи письменно, між іншими: президент міністерств гр. Клемен Мартініц, міністер про світи др Гусарек, бувший міністер скарбу екс-ц. к. Енгель, президент палати послів др Сильвестер та віцепрезиденти Пернерсторфер і Юкель, член палати панів А. Дреген, секційний радник др. Кофф і др. З чужої преси донесло про ті рокомини "Neues Freies Presse", дещо ширше згадали про се скво "Neues Wiener Tagblatt", "Narodni Listy", "Bohemie" і т. п.

Навів карти. Подасть ся до загальній відомості, що аж до половини цвітня с. р. не буде видавати ся карт та що аж до того часу буде можна реалізувати теперішні ще не зреалізовані кавові карти. Дальші віяснення надійдуть в найближчих днях.

Хто з молодіжі виїздить до Відня до училищної семінарії повинен їхати на Гмінд, а відсіда далі діставши від управи бараків доволі на переселене (Obersiedlung) до Відня з посвідкою, що побирає там державну підмогу (Unterstüzung auf Staatskosten). Хто виїздив би з Чехії

або з інших місцевостей, де перебуває, має так само або від запомогових комітетів, громади або ц. к. староства таку посвідку дозвіл отримати — інакше не дістане у Відні нікто підмоги ані не може бути принятий до "Heim-IV". Повинен порозуміти ся також з укр. Зап. Комітетом у Відні і управителем семінарії: P. Dr. Zasitzky, Wien XVIII. Türkenschanzstr. N. 4.

Молодіж укр. семінарії у Відні уладжує великий концерт в пам'ять Т. Шевченка в дні 25. марта (в неділю) о 4. год. в святочній салі ц. к. реальної школи VII, окр. Alberigasse 20. О ласкаву участь української громади просить Управа школи.

ПОШЕРЛІ:

З окупованих сторін східної Галичини одержав М. Содомора (Освенцим—Вінниця) відомість через "Черв. Хрест", що помер там Його брат е. Григорій Содомора, парох Новосілків Кут, коло Підгайців, а також сестра Сальома, Содомарія Хиурічева з Беневі і два її сини. В. ім п.!

Найновіші вісти з Росії.

Мілюков до російських послів за границею.

Петроград, 19. марта.

Російське правительство висяло таку дешушу, підписану міністром заграницьких справ Мілюковим, до представників Росії за границею:

"Відізвалися вже з відомостій, поданих петроградською агенцією телеграфічною, про події останніх днів і про упадок старого російського режиму політичного, котрий нужденно впав супроти спричиненого своєю безжурністю, надіжностями і карідостойною необережністю знищена всілякого ладу під ударом народного негодовання, викликаного його нездарністю Згідність почування грохі, яку упадок ладу викликав серед усіх здорових кругів народу, значно облекшила розвязку країн і скоротила її, бо всі ті елементи поділу достойним способом ставили довкола стягу революції, а армія швидко і успішно поспішила їм на поміч. Національний рух вже по вісмьох днях відніс рішучу побуду. Ся скорість переведення позволила обмежити чиско жертв до розміру незначного, що є нечуване в порівнанні до переворотів попередніх розмірів і ваги.

"Письмом, датованим із Пскова 15. марта, цар вірк ся престола іменем своїм і сина Олексія Миколаєвича на річ В. Кн. Михайл Олександровича. Повідомлений про сей акт Вел. Князь Михайл Олександрович актом в 16. марта, датованим в Петрограду, відказав ся обніти найвисшу владу аж до хвилі, коли збереться конституючий збір на підставі загального виборчого права, котрий має установити форму правління російського і нові основні закони. Актом сим віввав В. Кн. Михайл городян, аби аж до хвилі виявлення волі російського народу піддався ся власти привізоричного правительства, зложеного в почину Думи, котрий держить щіль повноту власти.

"Склад правительства оголошено."

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Ц. к. кореспонденційне бюро одержує від одного з своїх представників в нейтральний заграниці відомість, що телеграма міністра заграницьких справ Мілюкова до російських представників за границею містить що один уступ, якого не подала Петроградська Телеграфічна Агенція. Сей уступ звучить:

"Росія не хотіла війни, насідком якої світ майже від трьох літ спливав кровю. Росія, будучи жертвою з горю обдуманого і від даніх

приготовленого нападу, як доси так і далі буде бороти ся проти завойовницького духа раси рабівників, яка собі уявлює, що зможе нахинути своїм сусідам нестерпну гегемонію, а Европи XX. століття ганьбу панування пруського мілітаризму. Вірна договорови, якій влучні Ро сію в її вірними союзниками, є вона рішена за певнити світоги за всяку ціну еру мира народів на підставі постійної інтернаціональної організації, яка запоручала бы пошану права і справедливості. Росія буде поборювати до кінця по стороні своїх союзників спільногого непріятеля. Правительство, до якого належу, ужне цілі енергії, щоби приготувати побуду, і буде старати ся направити помилки минувності, які доси паралізували силу жертвенности російського народу.

Великі міста прилучають ся до нового правительства.

БЕРН. (Ткб.) Лонські дневники доносять з Петрограду, що царевич, який знаходить ся в Царські Селі, занедував на кір, получений з високою горячкою.

Міста Одеса, Тифліс, Катеринослав і майже ціла Сибір прилучили ся до нового правительства.

В Київ оголошено відомість про події в Петрограді за дозволом ген. Бруслова.

Нове правительство оголосило, що зимова палата перейшла на власність народу і буде осідком конституанті.

Новий ряд в Фінляндії. — 3.000 вбитих і стільки ж ранених в Петрограді.

КОПЕНГАГА. (Ткб.) "Politiken" оголошує телеграму, яку одержав стокгольмський дневник "Dagens Nyheter" в Гапаранді про положене в Фінляндії. З сеї телеграмами виходить, що російський сенатор Ліппський іменований генерал губернатором Фінляндії. В останніх дніх обіхали фінляндські міста три російські комісії для зарядження погрібних змін. Жандармерію зовсім усунено. Шеф жандармерії в Торисе подковник Клімович вдається ся уважній. В містах, в яких були ті комісії, відбулися велики народні збори, які висловили довіру до нового правительства. Підкоржні, які прибули в Фінляндії до Гапаранді, доносять, що в Гельзінгфорсі продлито багато крови. Жовніри переходили виудицями й забивали офіцірів, які не мали революційної віданки. Серед роястріемих знаходяться також два адмірали.

Під час несупокої в Петрограді вбито кілька 3.000 осіб і стільки ж ранено.

Конфіскати великої земельної власності.

БЕРН (Ткб.). Як доносять "Ninianite" в Петрограду, місцеві комітети з управлінням нахиличасову конфіскувати на всю земельну власність понад 125 гектарів. Тимчасове правительство завідувало селянами видати все збіже. З цією стратегією виступає ся проти підпільства. Днівник заявляє, що єще багато до зроблення.

20. марта 1917.

з усіх галузей знання, як з красного по мінства, так і народних, популярних видань, а також шкільні підручники, словарі й різні наукові книжки, співаники, поети, молитовники, «евангелія» й інші релігійні видання.

Непорозуміння між лібералами і прайними.

АМСТЕРДАМ (Ткб.) Кореспондент днівника "Daily Telegraph" у Петрограді Геральд Уіллем доносить з п'ятниці: Вчера положене було дуже поважне, бо прийшло до непорозуміння між лібералами і прайними. Пристрась розгоріла так сильно, що в одній хвилі здавалося, що розірвуть живіні, які взагалі не знають міри, нападуть на членів виконуючого комітету і побивають їх. Росія попала би тоді в найстрашнішу анархію.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

«Пяткова система».

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим дорожать і важливіші для української справи, конечні як найскоріші і хобільниші жертви.

Цьона Волянська Володимир Волинський 5 К: Василя Беседовського у Львові, Северина Лекицького четвера УСС, дра Нестора Воронича лікара у Володимирі Вол., Василь Палієва поручника 24 п. — Анду Остапчука слух. муз. акад. у Відні. — Володимир Волянська Володимир Волинський 20 К: Володимира Міхальського гофрати у Відні і Нуська Маєра у Празі. — Івана Барчинського Фрайштад 10 К: Івана Калитовича Борислава, Стефана Барчинського поручника артелерії пол. поч. 369, Юрка Балицького однороч. охоти, полоненого Українца в Фрайштадті, Ірену з Стоцьких Луцьку і Дору Симовичу у Фрайштадті. — Дарусь Барчинська 5 К: ского улюбленого нареченого Сенка, чиго Володимира Дорошенка у Львові, Грушу Нарвівідіну в Прислоні, Мартусю Луцьку у Фрайштадті, Ромця Гайдого і Наталку Гайду у Фрайштадті. — Михайлло Лазорко у Львові 10 К (Діло). — Дантра Кренжаловського поручника 11 К 19 Hohenstadt, Евзебія Бачинського полевого курата пол. поч. 403, дра Івана Бандя у Львові, Теод. Рака полевого курата пол. поч. 287, Мих. Гунькевича пол. 212. — Стефан Скоробогатий Львів 10 К. — Ванджуря П. 7 К: Геню Манастарську в Мостах великих, Марусю Душляківську, Льва Цегельського урядника початкового, Теодора Панькевича начальника уряду податкового і Теодорія Лещинського офіціяла податкового ві в Раді руській. Іандора Ваніїна студ. філь. Львів 3 К: Дорка Березу, поручника в Кошицях, Дарку Лежогубську студ. мед. у Відні, Гриця Сиргана хорунжого пол. поч. 372, Яню Телішевську студ. мед. в Гмінді і Костя Гусаківського УСС. — Никола Кущір парох в Водичковичі 10 К (Діло); о. Івана Волосинського пароха в Сокалі, о. о. посла Стефана Онишкевича пароха Купинович, о. сов. Алексія Залітіча директора сем. учит. в Яворові, о. сов. і декана Айтая Ковальського пароха в Новосілкі п. Руди і о. Ярослава Пасічинського в Макувіві, — Іван Карабськ У. С. С. 5 К (Діло); підхоруніх У. С. С.: Кобилянського Евгена, Нестайка Зенона, Кулля Олексу, Чубатого Вод., — Панько Андрієв У. С. С. 2 К: Ольгу Сачкувіну, Анну Савтуківну, Катою Гучківну, Віктору Гучківну і Анастасію Зобківну — всі з Підгірдівського п. Рогатин. — Михайл Заньків ц. к. судія в Балигороді 10 К: Теодорія Будзинського ц. к. потар в Балигороді, Юрія Курдік ц. к. судія, резервний надпоручник пол. почта 287, о. Володимир Гмітрасевич катехент в Ліску, Гана Чайківська дочка пароха в Міхалі, — Володимира Мельниківна нар. учителька в Балигороді, — Гмітрасевич Антон упр. школи Дмитрович 10 К (Діло) — Гмітрасевич Тадеуш учень. I кл. піан. Перемишль 1 К (Діло). — Марія Сьвітлая уч. в Дидичах 5 К: Софію Становича уч. в Юліїві, Івана Становича I Пого жінку Краків IV Міл. Абл., Петра Фостка в Судомії Вишні I Вол. Фостка в Городку Яблі. — Мих. Возняк (Віден) 10 К: пп. Маріяна Меденевського, Петра Дяглові, Осипа Туну у Відні, дра Володимира Гериновича четвери пол. почта 33, дра Олександра Тисовського у Львові. — Іван Геїз, Львів 5 К (Діло): пп. Антона Чайківського, Омеляна Козинського, Гриця Криса урядника зелізничн., п. Івана Глининського інженер всі у Львові. — о. Йоахим Федюк Студіка 10 К (Діло). — о. Йоахим Федюк Студіка від парохії 20 К (Діло): Марія Лазорко Львів 10 К (Діло): Амалія Чорну в Вільнюсі коло Золочева, Флору з Чурковських Гелетову у Львові, О. з Кривівських

